

Gdańsk, dnia 20 sierpnia 2015 r.

Firma

Dyrektor
Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego
Narodowego Funduszu Zdrowia
ul. Marynarki Polskiej 148
80-865 Gdańsk

DECYZJA NR 11 / 01 / I / 2015

Na podstawie art. 109a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581) w związku z art. 10 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), po rozpoznaniu opłaconego wniosku (...) Spółka z o. o., NIP (...), REGON (...), KRS (...) z dnia 22.07.2015 r. o interpretację:

I. uznaję za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku w zakresie stwierdzenia, że prezes zarządu, powołany uchwałą Rady Nadzorczej, który za pełnienie tej funkcji otrzymuje wynagrodzenie ustalone uchwałą i nie została z nim zawarta żadna umowa o pracę ani cywilnoprawna, nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu;

II. uznaję za nieprawidłowe stanowisko zawarte we wniosku w zakresie stwierdzenia, że prezes zarządu, powołany uchwałą Rady Nadzorczej, który otrzymuje ustalony uchwałą ryczałt za posiedzenia Zarządu oraz z którym zawarto równocześnie umowę o pracę na stanowisku prezesa zarządu, podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego tylko z tytułu zawartej umowy o pracę.

UZASADNIENIE

(...) Spółka z o. o. na podstawie art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 109a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wystąpiły z wnioskiem o wydanie interpretacji dotyczącej objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym wynagrodzenia prezesa zarządu powołanego uchwałą Rady Nadzorczej.

Wniosek podpisany został przez (...), upoważnioną do reprezentacji spółki. Wniosek został sporządzony prawidłowo oraz należycie opłacony, czym spełnił wszystkie przesłanki do jego rozpoznania.

*

(...) Sp. z o.o. w złożonym wniosku przedstawiły dwa stany faktyczne:

I

Prezes zarządu (...) Spółka z o. o. ma ustalone prawo do emerytury i zawieszono z powodu nie rozwiązania stosunku pracy. Z dniem 31.07.2015 r. zostanie odwołany z funkcji prezesa zarządu i rozwiązana zostanie umowa o pracę. Z dniem 01.08.2015 r. ww. zostanie powołany uchwałą Rady Nadzorczej (zgodnie z umową spółki – organu uprawnionego do powoływania i odwoływania członków zarządu) na stanowisko Prezesa zarządu. W uchwale tej zostanie ustalone wynagrodzenie za pełnienie funkcji Prezesa. Z prezesem zarządu nie zostanie zawarta żadna umowa ani o pracę, ani cywilnoprawna.

W powyżej opisanym stanie faktycznym Spółka powzięła wątpliwości i sformułowała następujące pytanie: „Czy spółka wypłacając wynagrodzenie prezesowi zarządu wyłącznie na podstawie uchwały Rady Nadzorczej jest zobowiązana do odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne.”

Stanowisko własne Spółki:

W ocenie Wnioskodawcy obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie podlegają członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, którzy pełnią funkcję jedynie na podstawie powołania. O powołaniu członków zarządu nie decyduje bowiem zawarcie umowy o pracę czy umowy cywilnoprawnej, takiej jak umowa zlecenia, czy tzw. kontrakt menedżerski. Zasadą jest, że członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą. W spółce akcyjnej podejmuje ją rada nadzorcza, a w spółce z o. o. – wspólnicy. Umowa spółki może jednak przewidywać inne reguły powoływania członków zarządu, np. przez radę nadzorczą jak w niniejszej spółce. Umowa o pracę, umowa zlecenia czy kontrakt menedżerski z członkiem zarządu może być natomiast tylko następstwem powołania. Jednak równie dobrze z członkiem zarządu może nie zostać podpisana żadna ze wspomnianych umów. Pełnienie funkcji członka zarządu jest bowiem możliwe również tylko na podstawie samego powołania. Jeśli zatem z członkiem zarządu nie zostanie podpisana żadna umowa, to nie podlega on obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, bowiem tytułem obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego nie jest pełnienie funkcji członka zarządu.

II

Prezes zarządu (...) Spółka z o. o. ma ustalone prawo do emerytury i zawieszono z powodu nie rozwiązania stosunku pracy. Z dniem 31.07.2015 r. zostanie odwołany z funkcji prezesa zarządu i rozwiązana zostanie umowa o pracę. Z dniem 01.08.2015 r. zostanie powołany uchwałą Rady Nadzorczej (zgodnie z umową spółki – organu uprawnionego do powoływania i odwoływania członków zarządu) na stanowisko Prezesa zarządu. W uchwale tej zostanie ustalony ryczałt za posiedzenia Zarządu. Ponadto z prezesem zarządu zostanie zawarta umowa o pracę na stanowisku Prezesa zarządu.

W powyżej wskazanym stanie faktycznym Spółka powzięła wątpliwości i sformułowała następujące pytanie: „Czy spółka wypłacając ryczałt prezesowi na podstawie uchwały Rady Nadzorczej oraz wynagrodzenie ze stosunku pracy jest zobowiązana do odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne od całości wypłaconych środków, czy tylko od wynagrodzenia za pracę.”

Stanowisko własne Spółki:

W ocenie Wnioskodawcy Prezes zarządu pobierając ryczałt za posiedzenia zarządu nie został wymieniony w art. 66 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, gdzie wskazany został krąg osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Katalog ten ma charakter zamknięty. Jedynie bowiem osoby wymienione w tym przepisie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, stąd też nie należy odprowadzać składek na ubezpieczenie społeczne od ryczałtu za posiedzenia zarządu, a tylko od wynagrodzenia za pracę.

**

Do wniosku o wydanie interpretacji Wnioskodawca dołączył kopię decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku z dnia 01 czerwca 2015 r., oznaczonej numerem (...). Zgodnie z treścią ww. decyzji ZUS uznał za prawidłowe stanowisko (...) Sp. z o.o. w przedmiocie dotyczącym braku obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzenia otrzymywanego przez Prezesa Zarządu spółki z tytułu pełnienia tej funkcji wyłącznie na podstawie samego powołania.

W zakresie prawa materialnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przywołał art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 205 r., poz. 121), który zawiera katalog podmiotów objętych obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Wyliczenia w przepisie tym zawarte są wyczerpujące i mają charakter zamknięty. Ponadto ZUS w uzasadnieniu powyższej Decyzji wskazał, iż w odniesieniu do prezesa zarządu spółki otrzymującego wynagrodzenie za pełnienie tej funkcji wyłącznie na podstawie uchwały, np. Rady Nadzorczej, nie powstaje obowiązek opłacania z tego tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (w tym składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe). Taki bowiem tytuł nie został wymieniony w treści dyspozycji cytowanego art. 6 ust. 1 oraz art. 11 i 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku zawiadomił Wnioskodawcę, że nie jest właściwy rzeczowo do ustalenia obowiązku o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu, co wynika z treści art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazując że wniosek o wydanie interpretacji w tym zakresie należy złożyć do właściwego miejscowo Dyrektora Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia.

Stanowisko organu:

Mając na uwadze treść wniosku oraz obowiązujące przepisy Dyrektor Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia zważył, co następuje:

Zasady podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu uregulowane zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W świetle art. 66 ust. 1 ww. ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników z tytułów wymienionych w tym artykule.

Oznacza to, że jeżeli dana osoba spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi z któregośkolwiek wskazanego w art. 66 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej tytułu podlega również ubezpieczeniu zdrowotnemu. A zatem podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu ma charakter wtórny wobec podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

W katalogu tytułów, wymienionych w art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, brak jest samodzielnego tytułu do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym jakim jest pełnienie funkcji prezesa zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, powołanego uchwałą Rady Nadzorczej.

Obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają natomiast między innymi osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 66 ust. 1 pkt 1) lit. a) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W świetle art. 201 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.) członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Jednocześnie nie ma przeszkód, aby taka uchwała określała również wysokość wynagrodzenia należnego członkowi zarządu, w tym prezesowi zarządu, za sprawowanie tej funkcji. W wyniku takiego powołania między spółką i powołanym powstaje stosunek o charakterze organizacyjnym, który stanowi wystarczającą podstawę pełnienia przez niego funkcji i otrzymywania za to wynagrodzenia.

W tym miejscu warto przytoczyć wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2009 r., I UK 15/09, w którym wskazano, że jeżeli zadania członka zarządu polegają wyłącznie na wykonywaniu czynności zarządczych, realizowanie tych czynności nie musi automatycznie oznaczać wykonywania ich w reżimie pracowniczym. Członek zarządu spółki kapitałowej może być zatrudniony na podstawie umowy o pracę, ale może też wykonywać swoje czynności na podstawie stosunków o charakterze cywilnoprawnym. Mając powyższe na uwadze należy przyjąć, że jeżeli obowiązki członka zarządu są wykonywane tylko i wyłącznie na podstawie aktu ustanowienia (np. uchwały zgromadzenia wspólników spółki z o. o.), czyli pozostają poza zakresem obowiązków pracowniczych wynikających z umowy o pracę, z pełnieniem tej funkcji nie wiąże się obowiązek ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

Obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie podlega zatem prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który pełni funkcję jedynie na podstawie stosunku organizacyjnego wynikającego z powołania (wyboru, wskazania).

Obok powołania spółka może zawierać z członkiem zarządu inne umowy dotyczące wykonywania przez niego obowiązków, np. o pracę, menedżerską, czy o świadczenie usług.

Dlatego należy uznać, że jeśli z prezesem zarządu nie zostanie podpisana żadna z ww. umów, to nie będzie on podlegał obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, gdyż samo pełnienie funkcji w zarządzie (tylko w ramach stosunku organizacyjnego) nie stanowi obowiązkowego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

Natomiast w sytuacji, gdy zostanie podpisana umowa o pracę lub umowa zlecenie (kontrakt menedżerski) – to prezes zarządu spółki prawa handlowego podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu odpowiednio jako pracownik lub zleceniobiorca. W tym miejscu wskazać należy również, że jeżeli członek zarządu pełni swoją funkcję w ramach stosunku pracy a udział w posiedzeniach zarządu należy do obowiązków pracowniczych, to przychód uzyskiwany za czynności wykonywane w zarządzie wchodzi do podstawy wymiaru składek, tak jak przychód z umowy o pracę. Pracodawca wówczas powinien opłacać składki łącznie od wszystkich przychodów ze stosunku pracy, a więc również od ustalonego ryczału za udział w posiedzeniach zarządu, którego nie wyłącza z oskładkowania żaden przepis szczególny.

Mając na uwadze stan faktyczny przedstawiony przez wnioskodawcę oraz aktualnie obowiązujące przepisy prawa Dyrektor Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia orzekł jak na wstępie.

POUCZENIE

Od powyższej decyzji, zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków, przysługuje odwołanie do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie w terminie 7 dni od daty jej otrzymania. Odwołanie składa się za pośrednictwem Dyrektora Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia (80-865 Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 148).

Na podstawie art. 10a ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej niniejsza interpretacja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.

DYREKTOR
Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ

Decyzję otrzymują:

1. (...) Spółka z o.o.,
2. a/a